

ÅRSPLAN

2021/2022

ØSTERØY NATURBARNEHAGE

Årsplan KNØTTEBO 2021-2022

Side 1 av 67

Velkommen til Østerøy Naturbarnehage!

Østerøy Naturbarnehage er organisert som et samvirkeforetak med foreldre som eiere og initiativtager til barnehagen er Østerøy vellag. De leier ut lokalene til barnehagen. Barnehagen startet i 1990.

Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser ytterst på Østerøya i Sandefjord.

Beliggenheten er optimal i forhold til bruk av sjø og skog. Positive natur- og friluftsopplevelser er i fokus i Østerøy Naturbarnehage. Vi har valgt å utvide utetiden og oppholdet ute i naturen, vi oppholder oss mye ute, gjerne fra tidlig morgen til henting. Dette skjer selvfølgelig med positive opplevelser i fokus.

Vi har på vårt flotte område et multihus som har 4 vegger og dobbel dør. Vi har også belysning og en gammel vedovn som vi kan lage mat på, som er flittig i bruk. I umiddelbar nærhet til barnehagen har vi en godt utstyrt lavvo, med vedovn, vennskapshuske, lekekjøkken til barna og ulike klatrenett.

Barnehagen er oppgradert etter de krav som stilles til en slik type virksomhet. Vi har lagt vekt på LYD, LUFT OG LYS gjennom lydisolerende takplater, meget godt ventilasjonsanlegg, store vinduer og lyse farger.

Barnehagens åpningstider er fastsatt til **07.00 til 17.00**

Barnehagen har makspris på 3230,-

Matpenger er for tiden 300,- i mnd, som dekker lunsj 3 dager i uken, 14-mat, frukt og melk alle dager.

Vi er en to avdelings barnehage, med et hus til hver avdeling.

I år er vi totalt 39 barn i barnehagen.

Avdeling Harestua-26 barn fra ca 2,5-6 år.

Avdeling Knøttebo-13 barn fra 10 måneder - 2,5 år.

Barnehagens personale består av totalt 11,20 årsverk.

Østerøy Naturbarnehage

NÅ

Barneblikket fanger nå
Hver fargenyanse, hver detalj, hver stemning
Oppdages, sanses, leves

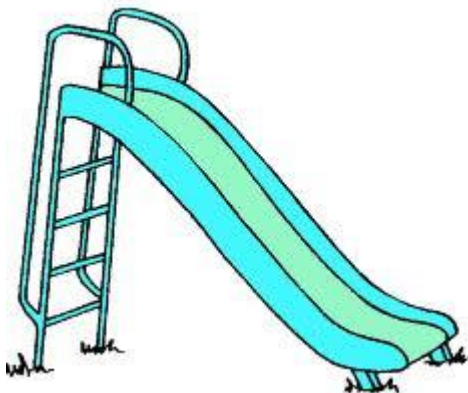
Tid?
Et øyeblikk
En evighet
Oppslukt
Hel
I øynene dine kan jeg gjenkjenne
Magien i et øyeblikk
Ekstasen over en ny oppdagelse

Jeg ser, lærer og øver
På et blikk som fanger nå
Når var jeg der sist?

Et nå som fanger, holder, løfter
Og bærer videre
Førstehjelp for tunge kropper,
Trette øyne
Og stivnede tanker
Iboende klokskap
I et barneblikk som fanger nå

Ida Kilde

VÅR VISJON:

«Med naturen og leken som arena,
skal vi tenne en gnist
til varig vennskap, vekst og glede»

Vi ønsker å gi barna en aktiv hverdag der friluftsliv
og fysisk aktivitet står sentralt.

Med naturen som lekearena,
er barna i et miljø som gir glede, omsorg og læring
hvor alle får mulighet til mestring.

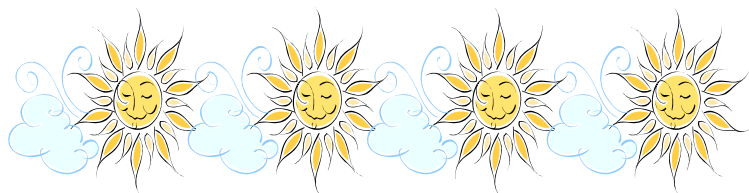
Vi i barnehagen vet at barn har best av
å være i aktivitet og bevegelse,
hvor ulike naturopplevelser skaper
nysgjerrighet og undring hos barna.

MOTTO:

” Med frostrosen i kinna eller vinden i håret,
er vi alle glade i å være ute hele året”.

På Harestua jobber:

Julie Lund Rauan, 30 år, pedagogisk leder, 100 %
Maria Løvås Andersen, 38 år, barnehagelærer, 70%
Sølvi Fredriksen, 61 år, barnehagelærer, 50%
Renate Aabol, 53 år, assistent, 100%
Eileen Rove, 51 år, assistent, 100 %
Hilde Aabol, 59 år, assistent, 80 %
Siw Fronth-Pedersen, 51 år, assistentressurs, 86%
Ellen Akabbal, 56 år, støttepedagog, 60%

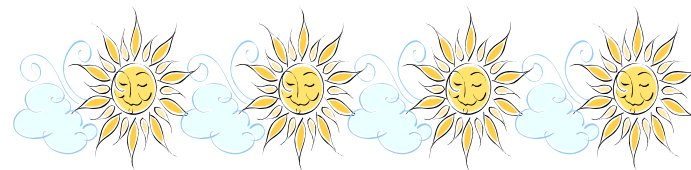
På kontoret jobber:

Janne Nystrand, 45 år, daglig leder, 100 %

På Knøttebo jobber:

Marianne Brurberg, 37 år, pedagogisk leder, 100%
Iwona Smedsrud, 30 år, barnehagelærer, 100 %
Trine Sørmo Svendsen, 45 år, BUA, 100%
Laila Orerød, 45 år, BUA, 40 %
Amy Edvardsen, 33 år, BUA, 40%
Elin Nilsen, 50 år, assistent, 60 %

BUA: barne og ungdomsarbeider

Vår gode vikar er:

Anne Grete Hobbelstad, 67 år, assistent

	Personalsamarbeid	
Arenaer for personalsamarbeid	Innhold	Tidspunkt
Ledermøte Deltakere: Daglig leder og Pedagogiske ledere	• Informasjon. • Korte drøftinger/ evaluering av barnehagens hverdag. • Pedagogiske diskusjoner. • Faglig utvikling.	En gang hver 3. uke
Avdelingsmøter Deltakere: Alle på avdelingen	• Praktisk informasjon. • Evaluere avdelingens daglige arbeid og aktiviteter. • Planlegging / detaljplanlegging. • Drøfte enkelt barn og observasjoner av disse.	En gang hver 2. uke, evt hver uke ved behov
Personalmøte Deltakere: Alle i personalet	• Felles informasjon. • Kompetanseheving. • Avdelingsvis planlegging/evaluering. • Pedagogiske diskusjoner.	En gang i mnd.
Medarbeidersamtaler	• Evaluering på eget arbeid og mulighet til å endre arbeidsmetode. • Kompetanseheving.	En gang i året, ca januar
Planleggings/kursdager Deltakere: Alle i personalet	• Felles og avdelingsvis. • Planlegging / evaluering av barnehagens aktiviteter. • Faglig utvikling.	Seks i året. Planleggings/kursdager er merket av i årsplanen. Den 6.plandagen kommer senere i året.

VURDERING:

I Østerøy Naturbarnehage er vi opptatt av å vurdere ulike sider ved virksomheten.

Vi vurderer det pedagogiske arbeidet ut fra våre planer, barnehageloven og rammeplanen.

Gjennom vurderingene lærer vi av egen praksis og bidrar til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.

Personalet vurderer fortløpende sitt arbeid. Dette skjer i avdelingsmøter, personalmøter og ofte spontant og uformelt i daglige situasjoner (se side 5 om personalsamarbeid).

VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE:

BARNEVERN

- ❖ Samarbeidspartner i forhold til enkeltbarnets omsorg
- ❖ Personalet er pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt dersom det er grunn til å tro at det foreligger alvorlig omsorgssvikt/akutte situasjoner (barnehageloven § 45 og § 46)

Barnehagemyndigheten i kommunen

- Har tilsyn med alle barnehager
- Organiserer samordnet opptak av barn i kommunen
- Gir informasjon og er behjelpelig med å svare på spørsmål
- Avgjør tildeling av støtteressurser

Skoler i de kretser vi har barn fra

- Samarbeider med skolen om overgang barnehage/skole

PPT-

PEDAGOGISK PSYKOLOGISK TJENESTE

- ❖ Hjelper barnehagen å legge til rette for barn med spesielle behov
- ❖ Utarbeider sakkyndige vurderinger der loven krever det
- ❖ Gir faglig rådgivning til personalet og foreldre/foresatte i barnehagen

KOMMUNEOVERLEGEN

- ❖ Er en rådgiver i forhold til legemiddelhåndtering og veileder i forhold til smittevern.

HELSESTASJON

- ❖ Vi har et samarbeid med helsestasjonene, i forhold til de barna som går i vår barnehage.

KOMPETANSEHEVINGSPLAN FOR DE ANSATTE

Kompetanseheving er også en del av kvalitetsarbeidet i barnehagen. Personalet kommer med tilbakemeldinger på hva de føler de trenger mer kompetanse på i bla medarbeidersamtalen, og vi bestreber oss på å imøtekomme personalets ønsker. Både assistenter og pedagoger får kompetanseheving gjennom kurs og videreutdanning(selvstudie). Vi tror ansatte som får mulighet til å lære nye ting blir mer fornøyde, får mer kompetanse og dermed også gjør en bedre jobb.

I 2015-2020 deltar vi i kompetanse for fremtidens barnehage sammen med kommunale og private barnehager i Sandefjord. Strategien kom i 2015 og er senere revidert og har varighet til 2022. Strategien er et viktig virkemiddel for å støtte implementering av ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Kompetansestrategien omfatter fire tematiske satsingsområder som er forankret i formålet og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Disse er:

- barnehagen som pedagogisk virksomhet
- et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning
- språk og kommunikasjon
- barnehagens verdigrunnlag

Hovedsatsningsområde for 2021/2022 vil være:

«kompetanseheving innenfor inkluderende fellesskap for alle ansatte som jobber i vår barnehage»

UTDRAG AV BARNEHAGELOVEN:

Stortinget har i barnehageloven 17.juni 2005 nr.64 (sist endret 01.07.2021) fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens formål og innhold.

§ 1 Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2 Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

§ 3 Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

§ 30 Politiattest

Den som skal ansettes fast eller midlertidig i barnehage skal legge frem politiattest som nevnt i [politiregisterloven § 39](#) første ledd. Barnehageeier og kommunen som barnehagemyndighet kan kreve politiattest som nevnt i første ledd for andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen eller har vesentlig innflytelse på barnehagens drift.

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering. Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres.

§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med f.eks utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren. Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med f.eks utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Rammeplan for barnehagen

Alle barnehager skal bygge sin virksomhet på Lov om barnehager 17. juni 2005, sist endret 01.07.2021 og Rammeplan for barnehager, sist endret 01.08.2017.

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek, danning og læring er sentrale deler.

De sju fagområdene:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

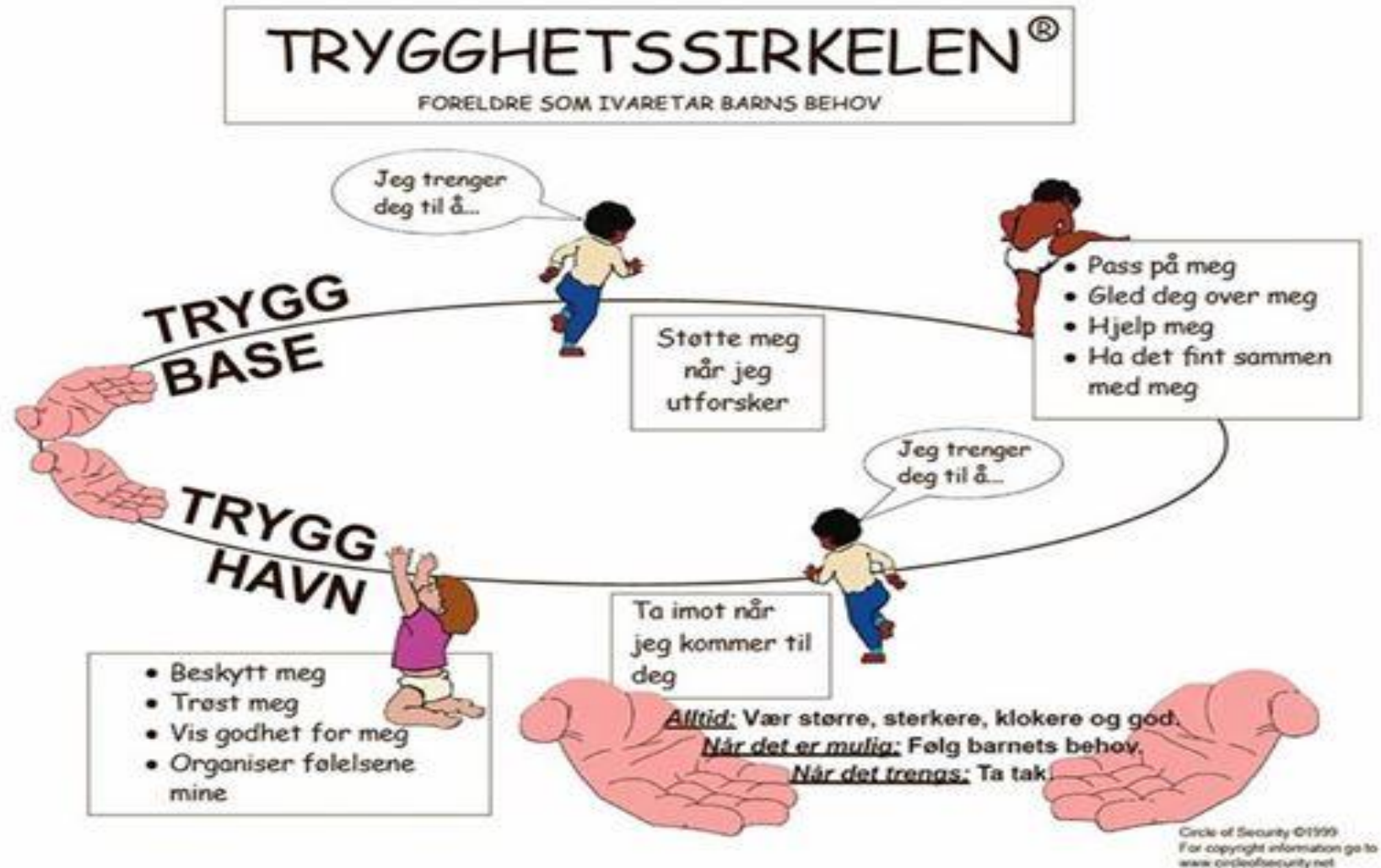
I årsplanen for hver avdeling vil vi synliggjøre hvordan vi jobber med fagområdene i løpet av året.

KARTLEGGINGSVERKTØY

Barnehagen bruker Alle Med på alle barn ved overgang Knøttebo /Harestua og ved oppstart til skolegruppe (våren før), dette for å kunne kvalitetssikre vårt arbeid med barna.

Foreldrene samtykker på skjema som blir utdelt ved oppstart i barnehagen.

Vi bruker også Tras og Mio ved behov.

De voksne i barnehagen er den trygge basen og den sikre havnen for all utforskning barnet gjør. Trygghetssirkelen er fremstilt som en sirkel der barnet beveger seg bort fra den trygge basen som en omsorgsperson bør være, for å undersøke verden.

Så beveger barnet seg tilbake til den sikre havnen som omsorgspersonen bør være, når barnet er redd eller trenger trøst.

PROGRESJON I FORHOLD TIL FAGOMRÅDENE

Med progresjon menes fremgang, fremskritt og utvikling.

Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Vi stimulerer barnas interesse og bidrar til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger.

Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Vi bruker ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene.

Vår oppgave er å møte barna på deres ståsted og gi dem utfordringer etter ferdigheter. Barna skal få oppleve mestring, men samtidig er det viktig å få oppgaver som gjør at de får mulighet til å lære nye ting og opparbeider seg en god selvfølelse.

Progresjonen skal følge barnet, ikke en bestemt aldersgruppe. Vi gir barna stadig nye utfordringer, det er viktig å strekke seg.

Temaer barna jobber med er tilpasset alder og modning og de vil jobbe med de samme temaene når de blir eldre, da vil de få tilpasset oppgavene ut fra alder, modning og ferdigheter.

Gjennom en dag i barnehagen vil vi være innom de aller fleste fagområdene fra rammeplanen.

Vi vil gjennom denne progresjonsplanen prøve å synliggjøre progresjonen barna vil ha gjennom sitt barnehageløp.

Barn lærer gjennom hele livet og barnehagen har blitt en del av et 18-årig utdanningsløp.

Kommunikasjon, språk og tekst

Fra rammeplanen

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid.

Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling»

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Kommunikasjon, språk og tekst:	Rim, regler og sanger. Pekebøker. Bruke språk, ha en dialog i rutine situasjoner (mat, stell, påkledning). Bilder av daglige kjente ting. Gjensidig samhandling. Gjenkjenne navnet sitt. Si enkle ord, 2 ords setninger.	Se og samtale om bilder i bøker. Lære seg/kjenne til noen rim, regler og sanger. Kunne uttrykke følelser. Eventyr. Å kunne ta imot og utføre flere ords beskjeder. Å bli kjent med enkle lottospill og puslespill.	Kunne navnet sitt. Kunne 3-4 farge navn. Huske rim, regler og sanger som blir brukt ofte. Tøyse med språket. Lytte til hverandre. Vente på tur. Høytlesing fra bildebøker og eventyr. Svare på enkle spørsmål.	Kunne 3-5 rim, regler og sanger utenat. Leke skrive navnet sitt. Dialog over lenger tid. Å høre på en litt lenger bok med bilder i. Gjenfortelle. Motta en beskjed. Finne ord som rimer. Ulike følelser. Språkstimulerende aktiviteter. Bruke språk til å løse konflikter.	Skrive navnet sitt. Kjenne til alfabetet og tall. Høre på en bok u/bilder. Fortelle om bokens innhold. Føre dialog over lang tid. Kunne 3-5 rim og 5-10 sanger. Sitte i ro. Motta to beskjeder. Vite når de har bursdag. Fortelle vitser og gåter. Løse konflikter.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Fra rammeplanen

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser».

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunne gå, krabbe, klatre, rulle, gynte, kaste, gripe/ta. Kunne holde koppen. Spise med skje. Begynne å øve på å vaske hender med voksenhjelp. Trene på å spise skorper. Trene på å spise variert mat. Kroppsbevissthet – armer, bein, mage, rumpe. Puslespill med knotter. Varierte smaker i mattilbudet vårt.	Hoppe, løpe. Kunne gå litt mer i ulendt terreng. Kunne perle med store perler på brett. Puslespill med få brikker. Huske. Sykle på trehjuls sykkel. Do trening. Sparke ball. Bevegelser til sanger. Kroppsbevissthet -armer, bein, mage, rumpe. Varierte smaker og konsistenser i mattilbudet vårt.	Hinke. Balansere – hoppe. Bruke små perler. Blyantgrep. Klippe. Kunne smøre brødskive. Kunne vaske hender selv. Kle på seg selv med litt hjelp. Kunne gå på do alene men med litt tørkehjelp. Bruke gaffel og skje riktig. Matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.	Ski trening. Huske selv. Gå litt lenger i variert terreng. Holde/bruke saks riktig. Respekt for at alle er forskjellige. Respekt for egen og andres kropp. Giftige planter – hva kan vi spise? Beherske av og påkledning. Kaste og ta imot ball. Matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.	Ta opp grønnsaker til høstsuppe. Hoppe tau/paradis. Synge med bevegelser – sangleker. Tørre å smake på nye ting. Beherske å kle av og på seg selv. Høyre og venstre. Kaste og ta imot en ball. Trafikkregler. Ha et godt etablert blyantgrep. Fargelegge innenfor streker. Spikke med speiderkniv. Matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

Kunst, kultur og kreativitet

Fra rammeplanen

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.

Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk».

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Kunst, kultur og kreativitet	Utkledningslek. Plastelina, fingermaling. Lek i sandkasse. Jul og påske pynt. tradisjoner. Eventyr fortelling. Rim, regler og sanger. Sang/musikk. Bli kjent med bøker.	Dans. Musikk – rytmeinstrumenter. Dramatisere til sanger og enkle eventyr. Lese bøker for barna. Bilder på veggene. Rolle lek. Navn på farger.	Dramatisere eventyr med enkle replikker. Lage figurer av naturmaterialer – bruke fantasien. Klippe og lime m/ ulike materialer. Å spille på rytme- instrumenter.	Kunne tegne/male ut fra fantasi og virkelighet. Kunne klippe ulike former. Lytte til musikk. Delta i sang leker i større grupper.	Kunne tegne/male konkrete motiver. Lage utstilling av egne arbeider. Dramatisere og fremføre for andre. Kjenne nasjonalflagget vårt. Lytte til ulike musikksjangre. Bruke naturmaterialer.

Natur, miljø og teknologi

Fra Rammeplanen

«Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider».

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Natur, miljø og teknologi	Være ute i all slags vær. Ulike årstider. Undre seg over det de ser i naturen; eks: meitemark, marihøner, blomster, trær. Se på bilder av kjente dyr og bli kjent med hvilke lyder de lager.	Turgruppe. Miljøbevisst – rydde søppel. Samle ting fra naturen. Navn på insekter og dyr. Lek m/sand, vann og snø.	Turer i nærmiljøet. Snakke om hvilken dag/måned det er. Miljøbevisst – rydde søppel etter oss.	Turer i nærmiljøet – mål for tur. Snakke om hvilken dag/måned det er. De ulike årstidene. Miljøbevisst – rydde søppel. Kunnskap om navn på vekster og dyr i nærmiljøet.	Langturer. Snakke om hvilken dag/måned det er. Miljø – gjenvinning. Miljøbevisst – rydde søppel. Klima –vær. Samle natur materialer. Kjenne til navn på noen trær og planter. Menneskets livssyklus.

Etikk, religion og filosofi:

Fra rammeplanen

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett».

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Etikk, religion og filosofi	Hilse. Vinke ha det. Være greie mot hverandre. Juletradisjoner. Påsketradisjoner.	Hilse. Vinke ha det. Være greie mot hverandre. Juletradisjoner. Påsketradisjoner. Turtaking. Oppleve medinnflytelse i barnehagen. Medvirkning.	Hvorfor vi feirer jul. Enkle fortellinger om jul og påske. Evt tradisjoner i andre religioner som vi har representert i barnehagen. Vilje til å vise omsorg / trøste andre. Vente på tur. Å følge regler i lek som ledes av voksne, f.eks: Bjørnen sover.	Takke for hjelp og mat. Respekt for voksne og andre barn. Evne til empati. Utvikle evnen til å stille spørsmål, resonnere og undre seg. Si unnskyld og skjønne hvorfor. Å si noe om hva som skjedde da en konflikt oppsto.	Jule og påske budskapet. Tolerere ulikheter. Folkeskikk. Kunne uttrykke tanker / spørsmål og være nysgjerrig på livet. Kirke vandring. Hvorfor vi feirer 17. mai. Å finne løsninger da det oppsto en konflikt.

Nærmiljø og samfunn

Fra rammeplanen

«Barns medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunn og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene».

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Nærmiljø og samfunn	Gruppe tilhørighet. Hvem er her og hvem mangler i dag. Besøke andre lekeplasser, skogen. Tur i nærmiljøet. 17. Mai feiring.	Bli kjent med området rundt barnehagen. Observere bil, buss. Trafikk trening på tur. Tur i nærmiljøet. 17. Mai feiring.	Hvor i kommunen bor vi. Turer i nærmiljøet-trafikk. Utvikle vennskap på tvers av kjønn. Trafikk trening på tur. 17. Mai feiring.	Kjennskap til steder i nærmiljøet. Turer i nærmiljøet –skilt. Forskjell gutter / jenter. Bli kjent med lokal kultur. Trafikk trening på tur. Tur i nærmiljøet. 17. Mai feiring.	Besøksdag på skolen. Kommunevåpen. Besøk av brannmann. Brannvern / nød nummer. Lære om Norge: hovedstaden, konge-familien og nasjonaldagen. Trafikk trening på tur. Tur i nærmiljøet. 17. Mai feiring. Samene og samisk kultur. Nasjonale minoriteter.

Antall, rom og form

Fra rammeplanen

«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende».

Fagområde:	1-2 år Ha erfaring med:	2-3 år Ha erfaring med:	3-4 år Ha erfaring med:	4-5 år Ha erfaring med:	5-6 år Ha erfaring med:
Antall, rom og form	Voksne peketeller antall barn i samlingsstund. Bruke tall begrep bevisst ved f. eks: måltid. Enkle puslespill og puttebokser. Sin plass i garderoben.	Telle til tre. Voksne peketeller antall barn i samlingsstund. Bruke tall begrep bevisst ved f. eks: måltid. Snakke om likheter og ulikheter. Ulike former, liten/stor. Tallord. Å sortere/rydde leker på plass.	Telle til 10. Vite forskjell på: farge, form og størrelse. Kunne noen preposisjoner (først, sist, bak, foran). Telle på fingrer. Konstruksjons lek. Ulike størrelser, motsetninger som kort / lang, liten / stor, tynn / tykk, tung / lett.	Enkle terningspill, finne par, systematisere. Størrelser (stor, liten, mellom). Rekkefølge. Tallbegrep til 5. Enkle begreper av former (firkant, sirkel). Kopiere og lage mønster. Bruke matematikk i naturen. Sortere former og størrelser.	Koble tallbegreper / antall opptil 10. Navn på former (firkant, sirkel, trekant, rektangel). Spille kort og terningspill –kunne flytte og telle. Tegne et menneske. Hva som kommer først og sist i påkledning. Enkle regnestykker. Bruke matematikken i naturen.

HMS - HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Barnehagen har et godt HMS - system for ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet for både barn og voksne.

Dette omfatter blant annet rutinger for følgende områder:

- Mathygiene
- Livredningskurs hvert år, enten hoved sertifisering hvert 3 år, eller fornying de 2 påfølgende årene
- Førstehjelpskurs (med fokus på små barn) av personale annethvert år
- Ekstern kontroll av utelekeplassen hvert år, samarbeid med Nokas
- Vernerunde uteområdet, verneombud og daglig leder
- Vernerunde brann og el. anlegg, verneombud og daglig leder og Human Verneservice
- Brannvernrunder annenhver måned, alle ansatte og Sandefjord Brannvesen
- Brannøvelser, minimum 2 ganger i året, barn og ansatte
- Rengjøringsrutiner og hoved vask av bygningene
- Oversikt over kjemikalier på huset, og oppbevaring av disse på trygt sted
- Arbeidsreglement, stillingsinstrukser, rutiner for nye vikarer
- Oppfølging av sykefravær, tilrettelegging
- Medarbeidersamtaler
- Smittevern
- Avfallshåndtering

LÆRINGSLIVET I ØSTERØY NATURBARNEHAGE

FORMÅLSPARAGRAFEN I BARNEHAGELOVEN:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

LÆRING

I Østerøy Naturbarnehage er vi opptatt av at barna får lære gjennom lek og eget engasjement. Barna lærer gjennom alt det de opplever gjennom dagen. Vi voksne som arbeider i barnehagen har god kunnskap om barns utvikling, og ved at vi tar utgangspunkt i barnas interesser kan vi sammen med barna utforske og undersøke, stille spørsmål og finne svar. Vi må bestrebe og være nysgjerrige og utforskende sammen med barna.

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Personalet skal:

- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.

Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

BARNES RETT TIL MEDVIRKNING

MEDVIRKNING ER EN MÅTE Å OMGÅS PÅ

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

*HOS OSS SKAL ALLE BLI SETT, HØRT,
FORSTÅTT OG RESPEKTERT*

BARNETS TRYGGE BARNEHAGEDAG FORUTSETTER VOKSNE SOM:

Ser barnets behov

Tar vare på barna

Viser omsorg

Har nærhet til barna

Gir positive opplevelser og er engasjert

Trygg lek

Er lyttende og tilstedeværende

God stabilitet og gode rutiner

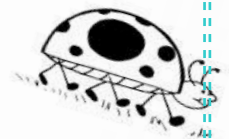
PEDAGOGISK DOKUMENTASJON:

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Vurderinger om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud. Det kan gi grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet.

VED Å DOKUMENTERE VIL BARNES OPPLEVELSER OG LÆRING BLI MER SYNLIG.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunene som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Lek:

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek ute og inne.

Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek-alene og sammen med andre.

(Rammeplanen side 20)

Vår oppgave som voksne er å:

- Organisere rom, tid og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- Være en trygg base (særlig viktig for små og nye barn i barnehagen)

Vi mener følgende er viktig for barna i leken:

- Barna skal få oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.
- Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring og for sosial og språklig samhandling.
- Store og spennende uterom er med på å øke mulighetene til positive opplevelser, oppdagelser og muligheter for å utforske nærmiljøet
- Trygghet med tilstedeværende voksne

De voksnes rolle i leken:

- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige spillsmønstre

OMSORG OG OPPDRAGELSE

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.
(Rammeplanen side 19)

Gjennom omsorgen vi voksne gir
skal barna:

- Få ivaretatt sitt behov for fysisk omsorg, inkludert ro og hvile
- Opplive trygghet, tilhørighet og tilstedeværende og lyttende voksne
- Utvikle tillit til seg selv og andre
- Vise omsorg for andre og selv

DANNING

Utdrag fra Barnehageloven § 1.

Formål:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Utdrag fra Rammeplanen side 21

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold.

Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av.

DANNING

I Østerøy Naturbarnehage vil vi voksne ha fokus på å støtte barna slik at de utvikler seg som selvstendige, tenkende mennesker som evner å ta egne etisk begrunnede valg. Vi vil støtte barna i å reflektere selv for å komme frem til gode løsninger. Når barna blir oppmuntret i å ta egne valg og til å forstå konsekvensene av sine handlinger, vil de få et mer bevisst forhold til seg selv som individ. De blir kjent med sin egen personlighet og blir tryggere på den kulturelle identitet de har. Ved at vi voksne er observante og følger med på barnas lek og samhandling kan vi lettere veilede og bistå slik at de får forståelse for hva som er akseptert atferd sammen med andre barn.

Lov meg at du aldri glemmer:
"Du er modigere enn du vet,
sterkere enn du tror og
klokere enn du forstår!"

— Ole Brumm

FRA ELDST TIL YNGST

For siste gang

Døren låses, porten lukkes,
alt er gjort for aller siste gang.
Gi meg hånden, før du reiser,
sett deg ganske stille på mitt fang
Om det som er forbi er forbi,
da har jeg noe vakkert å si.
Alltid skal jeg huske det vi delte du og jeg,
aldri skal jeg glemme det du er for meg.
Være sammen, siden skilles,
det er veien hver og en må gå,
la oss ikke være triste
selv om det er oss det gjelder nå.
Om det som er forbi er forbi,
da har jeg noe vakkert å si.
Alltid skal jeg huske det vi delte du og jeg,
aldri skal jeg glemme det du er for meg
Døren låses, porten lukkes,
alt er gjort for aller siste gang.
Om vi siden aldri møtes
kan jeg være hos deg i min sang.
Om det som er forbi er forbi,
da har jeg noe vakkert å si,
alltid skal jeg huske det vi delte du og jeg,
aldri skal jeg glemme alt du var for meg.

Sammenhengen mellom barnehage og skole:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.
Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen».

(Rammeplanen, side 33)

Barnehage og skole er begge institusjoner for omsorg, lek og læring.
Vi i Østerøy Naturbarnehage ønsker å gi barna en myk overgang mellom barnehage og skole.
Det skal legges til rette for at barna kan ta avskjed med barnehagen, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehage og skole.
Mer om hvordan vi gjør dette kommer i Harestua sin årsplan.

Foreldresamarbeid

Samarbeidet mellom foreldre/foresatte og barnehagen er selve fundamentet i vårt arbeid i barnehagen. Da dere som foreldre/foresatte kjenner barnet deres best, blir dette samarbeidet en forutsetning for at barnehagen kan bygge sin virksomhet på barnas erfaringer og livsvilkår.

Samarbeidet kan deles i to; formelt og uformelt samarbeid. Den formelle delen består av to foreldremøter og to foreldresamtaler. Den uformelle delen av samarbeidet er den daglige kontakten mellom foreldre/foresatte og personalet i barnehagen.

Ved bringe- og hentesituasjonen kan beskjeder og informasjon gis til en av de ansatte. Det er viktig for oss å vite hva barnet har opplevd før det kommer i barnehagen. Hvis det er spesielle ting dere undres over, så ta kontakt med en av oss på avdelingen. Dette håper vi at vi også kan gjøre, da barnehagen, sett fra våre øyne, er et supplement til dere foreldre i oppdragerrollen. Vi er derfor avhengig av tilbakemeldinger på hva dere ønsker og forventer av oss!

Vi skriver dagsrapporter hver dag slik at foreldrene vet noe om hva vi har brukt dagen til. Denne publiseres på lukket gruppe på Facebook, be om å bli medlem.

Foreldrerepresentanter/ SU

Hver avdeling velger sine foreldrerepresentanter (to personer). Representantene velges for to år av gangen. Foreldrerepresentantene fungerer som et bindeledd for foreldre – barnehage i de sakene som dette er naturlig. SU er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet utvalg.

Foreldremøter

Det holdes et foreldremøte 31. august og et 3.mars. Innholdet på møtene vil være informasjon, mulighet til å bli kjent med foreldrene og diskusjoner og idéutvekslinger. Årsmøtet holdes 3.mars.

Dugnader: Det blir arrangert dugnad høst (18/9) og vår(23/4)

Foreldresamtaler

Samtaler som er ment som "samarbeidssamtaler" mellom barnets foreldre/foresatte og personalet. Alle foreldre/foresatte blir tilbudt to samtaler i løpet av året. Er det ønsket om flere samtaler, avtales dette med pedagogisk leder på barnets enhet.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foreldre til alle barn i barnehagen. Rådet skal ta opp fellesinteresser til foreldrene og bidra til å fremme samarbeid mellom hjem og barnehage.

Østerøy Naturbarnehage

Klær og utstyr for de minste barna

- 1 par innesko eller sklisikre sokker
- 2 strømpebukser
- 2 bodyer/ truser
- 2 trøyer/ gensere
- 2 bukser
- Tykke(ullsokker) og tynne sokker
- Dress (tilpasset årstid)
- Regntøy og sydvest
- Regnvotter
- Lue, evt halslue
- Hals
- 2 par votter - varme og vanntette
- Tynne votter med tommel
- Gummistøvler/ cherrox/ doocboots
- Sko som passer årstiden
- Tykk ullgenser/ullbukse, evt fleecesett
- Vindtett jakke (vår/høst)

ALT TØY SKAL MERKES MED BARNETS NAVN

(husk å endre på arvetøy)

OBS:

Skjerf, hettegensere med fast hette og klær med snorer i er ikke lov pga kvelningsfare.

Dette gjelder ikke yttertøy med avtagbar hette.

Klær og utstyr for de store barna

- 1 par innesko eller sklisikre sokker(ikke ballerinaske)
- 2 strømpebukser
- 2 truser
- 2 trøyer/ gensere
- 2 bukser
- Tykke(ullsokker) og tynne sokker
- Dress (tilpasset årstid)
- Regntøy og sydvest
- Regnvotter
- Lue, evt halslue
- Hals
- 3 par votter - varme og vanntette
- Fingervanter
- Gummistøvler/ cherrox/ doocboots
- Sko som passer årstiden
- Tykk ullgenser/ullbukse, evt fleecesett
- Vindtett jakke (vår/høst)

VIKTIG

Klærne må tilpasses årstiden, med ull på vinteren og bomull om sommeren!

I egen vogn må barna ha

- Voksipose, skinnpose eller annet varmt
- Ullteppe på vinteren
- Helseteppe i den varme tiden
- Regntrekk
- Insektsnett
- Seler!
- Evt kosedyr/ smokk

HUSK:

- Solkrem vår, sommer og høst evt.

I sekken på turdager

- Et sett skift i plastpose
- Drikkeflaske
- Sitteunderlag fått av barnehage
- Votter på vinterstid

RETNINGSLINJER FOR MAT OG MÅLTIDER I BARNEHAGEN

1. Barnehagen bør legge til rette for minimum to faste, ernæringsmessige fullverdige måltider hver dag med medbrakt eller servert mat.
Kommentar: Barnehagen har to faste måltider hver dag, hvor barna spiser felles mat som blir tilberedt i barnehagen.
2. Barnehagen bør sette av god tid til hvert måltid, minimum 30 minutter til å spise, slik at barna får i seg tilstrekkelig med mat.
Kommentar: Vi sitter minst 30 minutter ved bordet, slik at alle skal få matro og god tid til å nyte maten sin.
3. Barnehagen bør legge til rette for å kunne spise frokost for de barna som ikke har spist frokost hjemme.
Kommentar: De barna som ønsker kan spise frokost mellom kl.0730-0815
4. Barnehagen bør ha maksimum 3 timer mellom hvert måltid. Noen barn, særlig de yngste, kan ha behov for å spise oftere.
Kommentar: Våre tidspunkt for måltid, overstiger aldri 3 timers mellomrom. Vi legger heller til rette for at vi spiser oftere.
5. Barnehagen bør legge til rette for at de voksne tar aktivt del i måltidet og spiser sammen med barna.
Kommentar: De voksne er alltid tilstede under måltidet, og hjelper barna der det trengs. Vi voksne er viktige rollemodeller for barna ved måltidsituasjonen, og det foregår mye læring her.
6. Barnehagen bør legge til rette for et godt fungerende og trivelig spisemiljø.
Kommentar: For at alle barna skal oppleve måltidene som positive, har vi lagt opp til å spise i mindre grupper. På denne måten vil det være rom for et trivelig spisemiljø.
7. Barnehagen bør sørge for god hygiene før og under måltidene og ved oppbevaring og tilberedning av mat.
Kommentar: Alle barn vasker hendene før og etter måltid. Her øver vi også på å vente på vår tur.
8. Barnehagen bør ivareta måltidenes pedagogiske funksjon.
Kommentar: Måltidene i barnehagen skal fremme gode kostvaner og helse. Vi velger sunne produkter ved kald og varm mat servering. Det serveres grønt/frukt ved hvert måltid. På høsten er vi og kjøper grønnsaker hos en lokal bonde og vi får være med å ta opp grønnsakene. Dette gjør de største barna i gruppen.

Østerøy Naturbarnehage

9. Maten bør varieres over tid og gi varierte smaksopplevelser.

Kommentar: Vår mat er variert, og det gir rom for ulike smaksopplevelser hos barna.

10. Måltidene bør settes sammen av mat fra tre grupper: grovt brød, grove kornprodukter, poteter/ris/pasta, grønnsaker, frukt/bær, fisk, annen sjømat, kjøtt, ost, egg, erter, bønner, linser etc

Kommentar: Vi har alltid mat fra disse 3 gruppene. Våre menyer er satt sammen av 3 ulike deler.

11. Plantemargarin og olje bør velges fremfor smør og smørblandede margarintyper.

Kommentar: Ved matlaging bruker vi plantemargarin og olje til å steke i.

12. Drikke til måltidene bør være skummet melk, lettmelk med 0,7% fett eller mindre eller lettmelk.

Kommentar: Vi serverer lettmelk. Det tilbys laktosefri melk, havre/rismelk for de som trenger det pga allergi.

13. Vann er tørstedrikk mellom måltidene, og bør også tilbys til måltidene.

Kommentar: Alle barn på Harestua har tilgang til egen kopp hvor de kan forsyne seg med vann fra springen når de ønsker det. Harestua barn har også vannflaske. Knøttebo barna har egne vannflasker som blir fylt med nytt friskt vann flere ganger om dagen.

14. Mat og drikke med mye tilsatt sukker bør unngås.

Kommentar: Vi serverer ikke brus, og hvis vi har saft velger vi husholdningssaft.

15. De fleste markeringer og feiringer bør gjennomføres uten servering av søt og fet mat og søt drikke.

Kommentar: Våre markeringer og feiringer består av sunn mat og drikke. Noen ganger serverer vi vafler.

ÅRSPLAN KNØTTEBO

2021/2022

Årsplan KNØTTEBO 2021-2022

Side 32 av 67

INNHOLDSFORTEGNELSE

<u>Planlegging</u>	s.34
<u>Pedagogisk dokumentasjon</u>	s.35
<u>Vurdering</u>	s.35
<u>Barns medvirkning</u>	s.36
<u>Tilvenning</u>	s.37
<u>Hverdagen på Knøttebo</u>	s.38
<u>Verdigrunnlaget vårt</u>	s.40
<u>Temaer m/ månedsplaner</u>	s.42

PLANLEGGING:

Den 1. august 2017 trådte den nye rammeplanen i kraft. Den legger føringer for hvordan vi i personalet skal arbeide med planlegging, dokumentasjon, gjennomføring og vurdering av våre daglige aktiviteter i barnehagen. Den nye rammeplanen bygger videre på den norske barnehagetradisjonen der leken har en sentral plass. Arbeidet med mangfold, språk og vennskap trekkes frem som spesielt viktig for at alle barn skal få delta i leken og få gode opplevelser i barnehagen. I ny rammeplan er også arbeidet med de yngste styrket og for første gang blir det gitt overordnede føringer for hvordan barnehagen i samarbeid med foreldrene skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Som i tidligere rammeplan legges det stor vekt på *barns medvirkning*, noe som vi kommer til å følge opp både i barnegruppa, på avdelingsmøter og på personalmøter.

I årsplanen vår ser dere at vi har et tema hver måned, med ulikt pedagogisk innhold og metoder. Vi har også markert hvilke fagområder vi vektlegger spesielt den aktuelle måneden. Allikevel vil vi ofte arbeide med alle de 7 fagområdene i løpet av en og samme dag. Fagområdene må sees i sammenheng og er gjennomgående del av innholdet i barnehagen. Både kroppslig og verbalt forteller barna oss hvordan de har det og hva som interesserer de. Ved å ta barnas perspektiv, være aktivt tilstede og nysgjerrige vil vi i personalet kunne fange opp hva barna er opptatt av. Arbeid med tema justeres på denne måten også etter hva barna interesserer seg for der og da. Vår årsplan er derfor et utgangspunkt som vi, gjennom å bruke vår faglige kompetanse og ta inn barnas innspill, jobber ut fra.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJON:

Ett hjelpemiddel for å sikre barnas medvirkning, er å bruke *pedagogisk dokumentasjon*.

Dokumentasjon brukes for å “gjøre det usynlige synlig”. Det er altså en måte å få øye på barns tanker, opplevelser og undringer. Vi voksne må hjelpe og støtte barna til å bruke den pedagogiske dokumentasjonen på avdelingen. Ved at vi voksne er oppmerksomme på barnas opplevelse, at vi ser deres utforsking og interesse og samtaler med barna om dette, kan vi bidra til utvidet kunnskap, styrke ferdigheter og øke nysgjerrigheten til barnet ytterligere. I tillegg kan vi få gode innspill fra barna på hva de er interesserte i å jobbe videre med. Dokumentasjonen skal også gi foreldrene informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen.

I praksis gjør vi det på følgende måte:

- Dagrappport med tekst
- Bilder på digitalramme og på foreldreportalen på hjemmesiden, fra turer og aktiviteter vi gjør
- Synliggjør arbeidet med temaer med «utstillinger» på avdeling, ved hjelp av drama, forming og sang
- Bilder knyttet til månedens tema bak plexiglass på avdeling og i gangen

VURDERING:

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Vi vurderer ved å tolke barnas kroppsspråk, mimikk, reaksjoner og holdninger i barn/barn- relasjoner og voksen/barn - relasjoner. Vi voksne gir hverandre også tilbakemeldinger i her og nå situasjoner. Da mange av barna ikke kan uttrykke seg verbalt, er det ekstra viktig at vi i personalet er tilstede både fysisk og mentalt hele tiden, slik at vi hele tiden kan vurdere hva som skjer i ulike hendelser.

Vi vurderer også temaarbeid - hvordan gikk det, hva har vi opplevd og lært, hva kunne vært gjort annerledes. Vurdering foretas også på de ulike møtearenaer som i barnegruppa, avdelingsmøte, personalmøte og foreldremøte.

BARNES MEDVIRKNING:

I likhet med FNs barnekonvensjon, ser vi viktigheten av at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tas på alvor. Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirkning praktiseres, vil være avhengig av barnets alder og funksjonsnivå.

Lov om barnehager (2006) og rammeplanen (2017) tydeliggjør alle barns rett til medvirkning i barnehagen. Her gjelder ingen nedre aldersgrense. Dette gir oss voksne store utfordringer. De voksnes evne til å fange opp barnas kroppslige og verbale uttrykk, prøve å tolke dem med et godt blikk, og svare på uttrykkene på en tydelig og ansvarlig måte er avgjørende for små barns medvirkning. Viktig er da at ansvaret for det som skjer i barnehagen ligger hos oss voksne, ikke barna.

Barns medvirkning vil være med i store deler av alle ting vi gjør. Barna skal blant annet få medvirke i:

- Hvilke sanger vi synger
- Hva barnet har lyst til å gjøre av lek og aktiviteter, ute og inne.
- Hvor vi går på tur
- Arbeidet med månedens tema blir justert etter barnas interesser
- Hva vi spiser på "matdagene"(ved å se på hva som er populært blant barna, kan vi voksne velge det)

TILVENNING:

For nye barn og foreldre er de første ukene i en barnehagetilværelse fylt av mange inntrykk og opplevelser. *Gradvis tilvenning* har stor betydning for hvordan barna tilpasser seg det nye miljøet. Det er mye nytt å forholde seg til og trygghet er en forutsetning for trivsel og læring. De første ukene i barnehagen kan det være godt og trygt å ha litt kortere dager for de yngste. Dette kan gjøre overgangen fra den roligere og kjente tilværelsen hjemme til den mer aktive tilværelsen i barnehagefellesskapet lettere. Selv for de "gamle" barna vil det være en tilvenningsperiode etter en lang ferie. Gruppesammensetningen er ny og etter noen uker med ferie må vi alle bruke litt tid på å bli kjent med gruppa på nytt.

Den første tiden etter oppstart, 16. august, vil vi oppholde oss mest rundt barnehagen. Dette er for at barna skal bli trygge på de rammene vi har her, og bevege seg ut fra det trygge.

Etter hvert vil vi gå på turer i barnehagens nærområde, og da vil barna utforske områdene her og gjøre seg kjent. Tilvenning kan ta tid og oppleves som vanskelig for barn og foreldre. Godt samarbeid mellom barnehage og hjemmet er derfor ekstra viktig under denne perioden. Starten blir lettere for barnet hvis både foreldrene og personalet gir uttrykk for sine behov og forventninger til hverandre!

HVERDAGEN PÅ KNØTTEBO:

Vi som går på Knøttebo er små, - og små barn trenger dager som er fylt med gode rutiner.

LEK / TUR:

Dagene våre består av mye lek, og da har vi lyse lokaler inne som innbyr til mye felleslek. Vi har også et stort og variert uteområde hvor nysgjerrigheten, utforskertrangen og kroppsbeherskelsen stimuleres. Noen ganger tar vi med oss sekker og vogner og går på tur til nærområdene våre. Da går vi til skogen, stranda eller en åpen slette med fotballbane. Målet er ikke å gå langt, men ha en god naturopplevelse, som vekker oppdagelseslysten.

TILRETTELAGTE AKTIVITETER:

Kjernetiden på Knøttebo er 9.15 til 11.30. Det er i denne tiden vi gjennomfører planlagte aktiviteter blant annet knyttet til tema i årsplanen, samlinger og turer. Derfor ønsker vi at deres barn er i barnehagen i disse timene. Det er viktig at barnet er i barnehagen til 09:15, da det ikke er en god opplevelse for barnet å komme midt i en aktivitet.

HVILESTUND:

Hos oss er det mange som trenger en hvilestund i løpet av dagen, og etter mat og bleieskift rundt 11.15, er det tid for litt søvn. Når barna begynner i barnehagen har de kanskje et annet sovemønster enn de barna som har gått i barnehagen tidligere. Dette tilpasser vi slik at det blir til det beste for hvert enkelt barn.

Det varierer hvor mye barna sover, men det er godt å hvile i egen vogn, med eller uten smokk og kos. Da er barna klare for resten av dagen som er fylt med fart og opplevelser 😊

UTETID / TURDAGER:

De aller yngste barna setter ofte stor pris på en trilletur i nærområdet i «firervognene» våre. Vi triller til Stigerstranda, mot Strand leirsted, Namløsskogen med mer, og det gir fine øyeblikk for de små. De eldste er på turer til den flotte lavvoen vår, og det gir stor mestringsglede å gå med egen sekk, de 300 meterne det er å gå. Her er det unike muligheter for flott lek i utekjøkken og i naturen rundt. Vi på Knøttebo er ute store deler av dagen. Tiden ute tilpasses vær og barnas beste, men vi har en filosofi om at det er godt for alle å komme ut en tur hver dag, om det så bare er for en liten stund. Vi forholder oss til minus 10 grader (med vind) som en nedre grense for å være ute. Det er mye frilek ute, men også tilrettelagte aktiviteter som de voksne har ansvar for. Vi har også mulighet til å bruke Multihuset vårt, der vi kan tenne bål og kose oss. Dette gjør vi så lenge opplevelsen er positiv for barna, og fingrene ikke blir kalde av å spise ute.

LITT MER OM ÅRSPLANEN:

I denne planen vil dere finne et ark for hver måned. Her står det allerede oppført en del av det vi kommer til å gjøre i løpet av dette barnehageåret. Dere kan bruke denne som kalender, og det vil dukke opp flere ting i løpet av året som dere kan føre inn på planene deres. Planen er også et viktig arbeidsredskap for personalet.

Vi ønsker ikke å detaljplanlegge alt vi skal foreta oss i barnehagen. Dette fordi ting av og til kan bli avlyst og fordi vi ønsker å ha muligheten til å se hva dagen kan bringe og ta inn barnas innspill. Det kan hende vi har planlagt en aktivitet og at den av forskjellige grunner må utsettes/avlyses, eller at vi ønsker å gjøre andre aktiviteter enn de som står i planen. Vi ser det som viktig å ha mulighet til å gripe det dagen byr på, være spontane, ta hensyn til barnegruppa og det enkelte barns humør og dagsform.

KNØTTEBO'S VERDIGRUNNLAG

Barnehagens formål er, i samarbeid og forståelse med barnets hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling,

<u>Verdigrunnlaget sier:</u>	<u>Vi på Knøttebo oppfyller dette gjennom å:</u>
<i>Barnehagen skal formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar og representere et miljø som bygger opp om respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellige. Det er viktig at alle barna hos oss føler seg sett og anerkjent for den de er, og at hvert enkelt barns plass og verdi for fellesskapet synliggjøres.</i>	Vi går ut fra barnet som individ og ikke fra kollektivet. Fellesskapet formidles på mange ulike måter, bl.a. ved å synliggjøre hvem som er i barnehagen hver dag, dette gjør vi i samlingsstunden. Barnefellesskapet styrkes også gjennom felles opplevelser. Vi jobber aktivt med å ikke henge oss opp i "gutt – og jente - tenkning", uten å utgå fra at alle først er barn. Daglig jobber vi med konflikthåndtering, og lærer barna omtanke og nestekjærighet.
<i>Norge er blitt et flerkulturelt samfunn, der religiøs mangfold blir stadig mer tydelig. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Vi synliggjør mangfoldet i familieformer og sørger for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen.</i>	Vi arbeider ut fra "Gyldne regel" dvs. "Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal også dere gjøre mot dem". Vi jobber med kristne tradisjoner, for eksempel jul, påske mm og markerer viktige merkedager i religioner som er representert i barnehagen. Vi har bilder av barnas familie i gangen og samtaler med barna om deres familie.
<i>Likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk. Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom kjønn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktiviteter.</i>	Vi er oppmerksomme på våre egne vurderinger, og prøver å jobbe med oss selv. Vi presenterer ikke farger, leker mm ut i fra kjønn, og vi fokuserer på indre kvaliteter heller enn på ytre (som barnets utseende)
<i>Nestekjærighet, solidaritet, toleranse og respekt skal være grunnleggende verdier i barnehagen.</i>	Vi voksne skal være gode rollemodeller og vise barna hvor viktig det er med empati og respekt for ulike individer. Intet menneske er en annen lik, og det skal vi ta vare på, og lære av hverandre.

Østerøy Naturbarnehage

<i>Det er viktig å fremme forvalteransvaret overfor natur og kultur og ansvaret for menneskers liv og helse allerede i barnehagen. Forståelse for en bærekraftig utvikling skal fremmes i dagliglivet. Respekten for liv er grunnleggende.</i>	Vi lærer barna å ta hånd om søppel når vi er på tur, vi prater og viser bøker, bilder og også virkelige dyr. Vi prøver å gi barna de "verktøy" de trenger for å selv klare å løse en konflikt. Gjennom eventyr, sanger, filmer, norske tradisjoner og tur i skogen og ved sjøen prøver vi å vise barna en del av vår kulturarv.
<i>Barnehagen skal legge grunnlag for livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn i nær forståelse og samarbeid med barna hjem.</i>	Vi arbeider aktivt med barns medvirkning, også når barnet ikke selv vet det, f. eks på matdager serverer vi mat som vi har erfart at barna liker. Barna velger ofte sanger, eventyr og bøker i samling og vi justerer arbeidet med tema etter barnas interesse. Den livslange læringen begynner i barnehagen, og vi oppmuntrer barna til å være nysgjerrige og utforske verden. Daglig dialog med foreldre, gjør samarbeidet mellom barnehage og hjem godt.
<i>Den etiske veiledning barnehagen gir, må ta hensyn til barnas alder og det enkelte hjems kulturelle, religiøse og verdimeslige tilknytning.</i>	Alt vi gjør på Knøttebo tilpasses barnets alder, og etter individet selv.
<i>Barnehagen skal lære barna om verdier forankret i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Opplæring til tro er hjemmets ansvar.</i>	Respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse og solidaritet er verdier vi setter høyt og som formidles i møte med enkeltbarn og i vår ivaretagelse av barnefellesskapet. Vi gir barna kjennskap til høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn representert hos oss på Knøttebo.
<i>Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis.</i>	Alt det som vi daglig prøver å formidle til barna, må vi også hele tiden jobbe med. Vi kan ikke prøve å lære en toåring empati, og respekt for individet hvis vi ikke klarer det selv. Viktig at vi i personalet har en god tone mot hverandre, mot barna og mot foreldrene!

AUGUST

Tema: Tilvenning/ meg selv og familien min

Fagområde:

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeidet med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal bli trygge på seg selv, hverandre og de ansatte i barnehagen.
- ◆ Barna skal bli trygge på den nye hverdagen.
- ◆ Barna skal sanse, oppleve, leke og lære med kroppen som utgangspunkt.

Metode:

- ◆ Gjennom faste rutiner skaper vi en trygg og forutsigbar hverdag for barna.
- ◆ Vi oppholder oss mest i barnehagen slik at barna kan gjøre seg kjente med disse rammene først.

- ◆ Vi ansatte har et nært og tett samspill med barna slik at barna blir trygge på oss.
- ◆ Alle barna skal ha bilder av seg selv og sin familie på plassen sin og vi bruker bildene aktivt i hverdagen.
- ◆ Vi deler oss inn i mindre lekegrupper, noe som skaper både trygghet og fellesskap.
- ◆ På sin måte skal barna få dele tanker om seg selv og familien sin med de andre barna.
- ◆ Vi bygger opp under felles opplevelser gjennom lek, sosial samhandling og aktiviteter ute og inne.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for august:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31	2	3	4	5	6	7	8
32	9	10	11	12 PLANLEGGINGSDAG BHG STENGT	13 PLANLEGGINGSDAG BHG STENGT	14	15
33	16 VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGEÅR!	17	18	19	20	21	22
34	23	24	25 STYREMØTE SU-møte kl. 17.00	26	27	28	29
35	30	31 FORELDREMØTE kl. 18.00	1	2	3	4	5

Tema: Tilvenning/ Meg selv og familien min

Fagområder: Nærmiljø og samfunn

- Barna oppmuntres til å medvirke i egen hverdag.
- Barna erfarer alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.
- Barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.
- Barna utforsker ulike landskap og blir kjent med steder i nærmiljøet.

Etikk, religion og filosofi:

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien i likheter og ulikheter i et fellesskap.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal få kjennskap til enkle begrep om; kjønn, kroppsdeler og vi har spesielt fokus på ulike følelser.
- ◆ Gå på turer med barna i nærmiljøet og smake på ulike bær og frukt vi finner på veien.
- ◆ Gjennom barneaksjonen «Forut» drar vi til Sierra Leone i Afrika og blir kjent med Nanah og hennes hverdag i landsbyen Kareneh.

Metode:

- ◆ Vi deler oss inn mindre lekegrupper, noe som skaper både trygghet og fellesskap.
- ◆ Utover i september starter vi så smått med basedager og noen turer i nærmiljøet.
- ◆ Gjennom samlingsstunder, sang, lesing, konkrete og formingsaktiviteter arbeider vi med temaet
- ◆ Malingsaktivitet med fot- og håndavtrykk.

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som jobber for å medvirke til sosial mobilisering av fattige og undertrykte i deres kamp for bedre levkår og grunnleggende menneskerettigheter, gjennom bistandstiltak, holdningsskapende virksomhet og politisk bevisstgjøring. Hvert år tilbyr FORUT et pedagogisk opplegg for barnehager, barneskoler og SFO/AKS om livet til barn i FORUTs samarbeidsland i Afrika og Asia. Dette gir kunnskap om globale forskjeller, ulikheter og sammenhenger på et nivå som barn i Norge forstår og synes er spennende.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspen for september:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35	30	31	1	2 PLANLEGGINGSDAG BHG STENGT	3	4	5 BLI KJENT DAG I LAVVOEN (SU)
36	6	7	8	9 HØSTSUPPE KL.1500-1630 (HVIS MULIG PGA COVID-19)	10	11	12
37	13 PERSONALMØTE	14	15	16	17	18 DUGNAD KL. 0900-1400	19
38	20 BRANNVERNSUKE	21 BRANNVERNSUKE	22 BRANNVERNSUKE	23 BRANNVERNSUKE	24 BRANNVERNSUKE FOTOGRAFERING KL. 0900	25	26
39	27	28	29	30	1	2	3

OKTOBER

Tema: Nærmiljø og høst (Forut)

Fagområder:

Nærmiljø og samfunn

Fagområdet skal bidra til at:

- Barna oppmuntres til å medvirke i egen hverdag.
- Barna erfarer alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.
- Barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.
- Barna utforsker ulike landskap og blir kjent med steder i nærmiljøet.

Etikk, religion og filosofi:

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien i likheter og ulikheter i et fellesskap.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Vi blir videre kjent med Nanah og Løvefjellet i Forut barneaksjon.
- ◆ Barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv, som blant annet nestekjærlighet.
- ◆ Barna skal få erfaring og kunnskap om hva som kjennetegner høsten (regn, vind, løv som skifter farge osv.).

- ◆ Barna skal ha en god opplevelse av å være ute, vi bruker naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring.

Metode:

- ◆ Gjennom samlingsstunder, sang, lesing og formingsaktiviteter arbeider vi med temaet.
- ◆ Vi går på tur i nærområdet, tar i bruk sansene våre og opplever høsten med hele oss.
- ◆ Vi bruker naturmaterialer og lager «høstkunst»

Østerøy Naturbarnehage

Månedspåan for oktober:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
39	27	28	29	30	1	2	3
40	4	5	6	7	8	9	10
41	11 <i>Skolens høstferie</i>	12 <i>Skolens høstferie</i>	13 <i>Skolens høstferie</i>	14 <i>Skolens høstferie</i>	15 <i>Skolens høstferie</i>	16	17
42	18	19 PERSONALMØTE	20	21 FORUT-festivalen Kl.1500-1630	22	23	24 FN dagen
43	25	26	27	28	29	30	31

Østerøy Naturbarnehage

November

Tema: Form og farger

Fagområder:

Natur, miljø og teknologi:

Fagområdet skal bidra til at:

- Barna blir glade i naturen og få gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- Være med på å lage konstruksjoner av ulike materialer, og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi
 - Personalet skal synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen

Kunst, kultur og kreativitet

- Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk
- Personalet skal tilrettelegge for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Gi barna tilgang til rom, ting og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- ◆ Tilrettelegge for gode opplevelser med friluftsliv året rundt.
- ◆ Frampek mot advent og jul, vi starter med juleforberedelser.

Metode:

- ◆ Gjennom samlingsstunder, sang, lesing og formingsaktiviteter arbeider vi med temaet.
- ◆ Vi bruker hverdagssituasjoner bevisst i forhold til tema.
- ◆ Vi går på tur i nærområdet, tar i bruk sansene våre og opplever overgangen fra høst mot vinter.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for november:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44	1	2	3	4	5 FRIST FOR INNLEVERING AV JULEFERIELISTER	6	7
45	8	9	10	11	12	13	14
46	15	16	17 STYREMØTE SU - møte Kl.1700	18	19	20	21
47	22	23	24 PERSONALMØTE	25	26	27	28
48	29	30	1	2	3	4	5

DESEMBER

Tema: Jul

Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Gjennom arbeid med fagområdet skal personalet gi barna kjennskap til og markere merkedager og høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen.

Pedagogisk innhold:

- ◆ I forbindelse med jul og advent jobber personalet skape en stemningsfull og god førjulstid- kanskje vi skal treffe nissen?
- ◆ Når vi trekker adventskalenderen får barna øvelse i å si takk og vær så god og å dele med hverandre.
- ◆ Barna skal oppleve forventning og gleden ved å gi og få.
- ◆ Barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv, som blant annet nestekjærlighet.

Metode:

- ◆ Vi har adventskalender med overraskelser.
- ◆ Vi tenner adventsstaken og teller ned til jul.
- ◆ Vi samtaler, leser og synger om julen og nissen.
- ◆ Vi lager julehemmeligheter, og starter tidlig, for gi barna en så god og rolig ventetid som mulig.
- ◆ Vi leser forenklet versjon av juleevangeliet og leker med «my little people»- stall.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspen for Desember:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48	29	30	1	2	3	4	5
49	6	7	8	9 NISSEFEST FOR BARNA	10	11	12
50	13 Lucia-markering for barna (kl. 0930- bare for barna)	14	15	16	17	18	19
51	20	21	22	23	24 JULAFTEN BHG STENGT	25 1. JULEDAG	26 2. JULEDAG
52	27	28	29	30	31 NYTTÅRSAFTEN BHG STENGT	1 1.nyttårsdag	2

I januar og februar vil hovedfokuset være på overordnet tema: Eventyr.
Vi vil ha friheten til å velge eventyr og fortellinger og bruke dem som utgangspunkt for å jobbe med, basert på barnas alder, interesse, forutsetninger og interesse. Eksempelvis Lille Larven Aldri mett, Skinnvotten, Karius og Baktus og de tre bukkene bruse.

Østerøy Naturbarnehage

JANUAR

Tema: Eventyr og vinter

Fagområde:

Kommunikasjon, språk og tekst

I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur.

Etikk, religion og filosofi:

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien i likheter og ulikheter i et fellesskap.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal få erfaring med å leve seg inn i en fantasiverden gjennom ulike formidlingsformer og selv få prøve ulike uttrykksformer.
- ◆ Arbeid med tema skal bidra til å videreutvikle barnas begrepsforståelse.
- ◆ Barna skal få en forståelse for at det er greit vi alle er ulike og at vi skal respekterer hverandre.
- ◆ Barna skal få oppleve glede ved å bruke snøen i lek og utforsking.
- ◆ Barna skal få gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer.
- ◆ Vi utforsker og eksperimenterer med snø, is og vann.

Metode:

- ◆ Vi bruker konkrete, bøker, bilder, film og sang for å formidle tema.
- ◆ Voksne og barn forteller dramatiserer eventyret.
- ◆ Skape rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler.
- ◆ Bruker uteområdet vårt til allsidig bevegelse, lek og utforsking av vann, is og snø.
- ◆ Vi har ulike vinteraktiviteter ute og de eldste får delta på Østerøy vinterleker i løpet av januar eller februar.

Østerøy vinterleker arrangeres når vi har snø i løpet av januar eller februar

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for januar:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1	3 PLANLEGGINGS DAG BHG STENGT	4	5	6	7	8	9
2	10	11	12	13 PERSONALMØTE	14 FRIST FOR INNLEVERING AV VINTERFERIELISTER	15	16
3	17	18	19	20	21	22	23
4	24	25	26	27	28	29	30
5	31	1	2	3	4	5	6

Østerøy Naturbarnehage

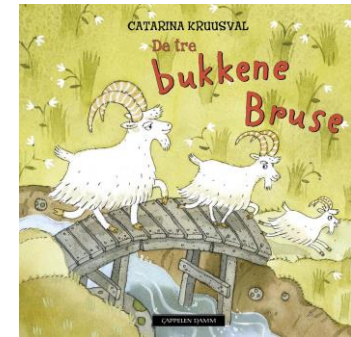
FEBRUAR

Tema: Eventyr og vinter

Fagområder:

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Vi viderefører temaet eventyr, hvor klassikeren til Thorbjørn Egner fra 1952 «Dyrene i hakkebakkeskogen» er et bidrag, av det vi bruker i tema eventyr.
- ◆ Barna skal ha en god opplevelse av å være ute, vi ser an vær.
- ◆ Barna skal få oppleve glede ved å bruke snøen i lek og utforsking. Vi lager fuglemat.

Metode:

- ◆ Barns medvirkning vil styre hvordan vi jobber videre med dette temaet.
- ◆ Vi bruker konkrete, bøker, bilder, film og sang for å formidle tema.
- ◆ Voksne og barn forteller og dramatiserer.
- ◆ Vi bruker uteområdet vårt til allsidig bevegelse, lek og utforsking av vann, is og snø.

Østerøy vinterleker arrangeres når vi har snø i løpet av januar eller februar

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for februar:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5	31	1	2	3	4	5	6 SAMENES NASJONALDAG
6	7	8	9 STYREMØTE SU- møte kl.1700	10	11	12	13
7	14 PERSONALMØTE	15	16	17	18	19	20
8	21 <i>Skolens vinterferie</i>	22 <i>Skolens vinterferie</i>	23 <i>Skolens vinterferie</i>	24 <i>Skolens vinterferie</i>	25 <i>Skolens vinterferie</i>	26	27 FASTELAVN
9	28	1	2	3	4	5	6

MARS

Tema: Kjøretøy

Fagområder:
Natur, miljø og teknologi

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen blant annet bidra til at barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt og være med på å lage konstruksjoner av ulike materialer, og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi

Pedagogisk innhold:

- ◆ Tilrettelegge for gode opplevelser med friluftsliv
- ◆ Gi barna tilgang til rom, konkrete og materialer som støtter opp om deres lekende uttrykksformer
- ◆ Gi barna frampek mot påske og vår

Metode:

- ◆ Gjennom samlingsstunder, sang, lesing og formingsaktiviteter arbeider vi med temaet.
- ◆ Vi bruker konkrete og hverdagsituasjoner bevisst i forhold til tema.
- ◆ Vi går på tur i nærområdet, bruker sansene og opplever overgangen fra vinter til vår.
- ◆ Vi begynner så smått med påskeforberedelser.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for mars:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9	28	1	2	3 FORELDREMØTE KL.1745 ÅRSMØTE KL.1930	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22 PERSONALMØTE	23	24	25 FRIST FOR INNLEVERING AV PÅSKEFERIELISTER	26	27
13	28	29	30	31	1	2	3

APRIL

Tema: Påske og vår

Fagområder:

Natur, miljø og teknologi

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen blant annet bidra til at barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt og får kunnskap om dyr og dyreliv.

Kunst, kultur og kreativitet:

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal få oppleve gleden med å skape og bruke fantasien.
- ◆ Vi skal bli kjent med historien om Rikki og Klara
- ◆ Kanskje møter vi påskeharen- personalet tilrettelegger for undring og forventning.
- ◆ Denne måneden har vi spesielt fokus på høne og kylling.

Metode:

- ◆ Vi drar på tur, bruker sansene og oppdager vårtegn.
- ◆ Vi leser, skaper, leker og dramatiserer
- ◆ Vi blir kjent med «Lille trille» og har egg eksperiment.
- ◆ Vi synger sanger knyttet til tema.
- ◆ Vi lager påskepynt.

Østerøy Naturbarnehage
Månedspan for april:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
13	28	29	30	31	1	2	3
14	4	5	6	7 PÅSKELUNSJ FOR BARNA	8	9	10 PALMESØNDAG
15	11	12	13 BARNEHAGEN STENGER KL.1200	14 SKJÆRTORS DAG BHG STENGT	15 LANGFREDAG BHG STENGT	16 PÅSKEAFTEN	17 1. PÅSKEDAG
16	18 2.PÅSKEDAG BHG STENGT	19	20	21	22 FRIST FOR INNLEVERING AV SOMMERFERIELISTER	23 DUGNAD KL.0900-1400	24
17	25	26	27 PERSONALMØTE	28	29	30	1

Østerøy Naturbarnehage

MAI

Tema: Blomster og småkryp/vår

Fagområder:

Natur, miljø og teknologi

Kunst, kultur og kreativitet

- Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.
- Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal oppleve glede ved å være ute i naturen: erfare og sanse de ulike årstidene ved å utforske, undre seg, leke og lære.
- ◆ Barna skal få kjennskap til noen av våre insekter og blomster.
- ◆ Barna skal bli kjent med flagget vårt og "Norges bursdag".
- ◆ Bruke fantasi, kreativ tenking og skaperglede i møte med naturen.

Metode:

- ◆ Gå på tur.
- ◆ Lete etter småkryp og blomster.
- ◆ Utforske med forstørrelsesglass.
- ◆ Lage/male småkryp og blomster.
- ◆ Bruke fargene rødt, hvitt og blått.
- ◆ Gjennom samlingsstunder, sang og lesing arbeider vi med temaet.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for mai:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18	2	3	4	5	6 BESTEFØRELDREDAG KL.1500-1630 (VÆRFØRBEHOLD)	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16 17.MAIFEIRING I BARNEHAGEN KL.1500	17 HURRA! BHG stengt 	18	19	20	21	22
21	23	24 FØRELDREKAFFE KL.1530-1630	25	26 KRISTI HIMMELFARTSDAG BHG STENGT	27 PLANLEGGINGS DAG BHG STENGT	28	29
22	30	31	1	2	3	4	5

Østerøy Naturbarnehage

JUNI

Tema: Sommer og vann

Fagområder:

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom arbeid med fagområdet skal:

- Barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt.
- Personalet bidra til at barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Vi skal bidra til at barn får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.
- ◆ At barn får ulike sanseopplevelser.
- ◆ At barn får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv.
- ◆ Oppleve gleden ved å gå på tur.
- ◆ Undre seg over det vi finner i naturen (og lære navn på noe av dette) .

Metode:

- ◆ Leke og eksperimentere med vann.
- ◆ Gå på tur til stranda og i skogen.
- ◆ Studere /erfare /sanse livet i naturen.
- ◆ Vi er mye ute.
- ◆ Lage hinderløype i naturen

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for juni:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22	30	31	1 PERSONALMØTE	2	3	4 PINSEAFTEN	5 1. PINSEDAG
23	6 2.PINSEDAG BHG STENGT	7	8 STYREMØTE SU-møte Kl.1700	9	10	11	12
24	13	14 SOMMERFEST Kl.1630-1800 FOR UGLER MED FAMILIE	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30	1	2	3

JULI

Tema: Sommer!

Fagområde:

Natur, miljø og teknikk

Gjennom fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- Får gode opplevelser med friluftsliv året rundt.
- Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal få kjenne på gleden over å ha mindre klær på, leke med vann og at det snart er ferie!

Metode:

- ◆ Leke og eksperimentere med vann.
- ◆ Bruke sansene våre når vi er ute og på tur.
- ◆ Bruke naturmaterialer som utgangspunkt for formingsaktiviteter.
- ◆ Vi leser bøker, samtaler og synger.

VI ØNSKER DERE ALLE EN GOD FERIE!

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for juli:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
26	27	28	29	30	1	2	3
27	4	5	6	7	8		10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18 BARNEHAGEN	19 HOLDER	20 STENGT	21 HELE	22 UKA	23	24
30	25 BARNEHAGEN	26 HOLDER	27 STENGT	28 HELE	29 UKA	30	31

AUGUST

Tema: Tilvenning

Fagområde:

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Pedagogisk innhold:

- ◆ Barna skal bli trygge på hverandre og de voksne i barnehagen.
- ◆ Barna skal bli trygge på den nye hverdagen.

Metode:

- ◆ Gjennom faste rutiner skaper vi en trygg og forutsigbar hverdag for barna.
- ◆ Vi oppholder oss mest i barnehagen slik at barna kan gjøre seg kjente med disse rammene først.
- ◆ Vi voksne har et nært samspill med barna slik at barna blir trygge på oss.
- ◆ Alle barna skal ha bilder av seg selv og sin familie på plassen sin.
- ◆ Vi deler oss inn mindre lekegrupper, noe som skaper både trygghet og fellesskap.
- ◆ Vi bygger opp under felles opplevelser gjennom lek og aktiviteter ute og inne.

Østerøy Naturbarnehage

Månedspan for august:

Uke Nr.:	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11 PLANLEGGINGS DAG BHG STENGT	12 PLANLEGGINGS DAG BHG STENGT	13	14
33	15 VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGEÅR!	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	29	30	31	1	2	3	4